

Fjernvarmeprisen 2021

Marts 2022

1 Sammenfatning

Fra 2020 til 2021 er fjernvarmeprisen for august for et såkaldt standardhus på 130 m² og et varmeforbrug på 18,1 MWh pr. år faldet. Fjernvarmeprisen er således 12.739 kr. pr. år for et standardhus i 2021 mod 12.853 kr. pr. år i 2020.

Udviklingen med udgangspunkt i august 2021 bekræfter, at fjernvarmepriserne generelt ligger på et lavt niveau, og at de fortsat udvikler sig langsommere end udviklingen i forbrugerprisindekset. Således er fjernvarmen fortsat både klimamæssigt og prismæssigt et meget konkurrencedygtigt valg for såvel kunderne som for samfundet. Dog har tendensen for nogle fjernvarmeselskabers forbrugerpriser været en anden siden august 2021. Som følge af de stigende energipriser på el- og naturgas de efterfølgende måneder i 2021 (og i 2022) har det smittet af på fjernvarmepriserne. Dog er forventningen, at den såkaldte vægtede gennemsnitspris ikke kommer til at ændre sig markant, men om end med en mindre prisstigning.

Desuden har varmeprisstatistikken været forsinket i år grundet et ønske i Dansk Fjernvarme om en opdatering af de grupperinger, som der følges prisudvikling på. Selskaberne er derfor i denne rapport inddelt i nye kategorier. Derudover er det besluttet, at alle selskaberne, der fremgår af Forsyningstilsynets prisstatistik, ligeledes er repræsenteret i Dansk Fjernvarmes varmeprisstatistik. Den vægtede varmepris er derfor den samme, som der fremgår af Forsyningstilsynets prisstatistik.

2 Udvikling i fjernvarmeprisen fra 2020 til 2021

Ved opgørelse af prisen for fjernvarmesektoren anvendes et såkaldt standardhus, og der tages højde for selskabernes størrelse, da det giver det mest retvisende billede af de priser, som den gennemsnitlige fjernvarmekunde bliver mødt med. I de foregående år har Dansk Fjernvarmes varmeprisstatistik udelukkende taget udgangspunkt i Dansk Fjernvarmes medlemmers priser i udregningen af den vægtede varmepris. I år er det dog valgt at medtage alle selskaber, der er inkluderet i Forsyningstilsynets prisstatistik. Dette skyldes, at hovedparten af selskaberne i Forsyningstilsynets prisstatistik er medlemmer i Dansk Fjernvarme, og derfor medfører ændringen ikke, at den vægtede varmepris ændres signifikant. Den gennemsnitlige vægtede varmepris for at opvarme et standardhus er i 2021 12.739 kr. pr. år. Det er et fald på 114 kr. i forhold til 2020.

Boks 1: Definition af standardhus

Forsyningstilsynet har i en årrække anvendt et såkaldt standardhus på 130 m² med et årligt varmeforbrug på 18,1 MWh til sammenligning af priser på tværs af fjernvarmeselskaberne. Dansk Fjernvarme har med udgangspunkt i tilsynets prisstatistik ligeledes anvendt denne definition af standardhuset til prissammenligning. Der findes en

tilsvarende definition af en såkaldt standardlejlighed på 75 m² med et varmekonsum på 15 MWh årligt.

I Energistyrelsens Teknologikatalog 2021 findes andre definitioner af standardhus og -lejlighed. Her skelnes der mellem nyere og ældre byggeri, idet ændringer i byggetekniske forhold over tid kan have indvirkning på husstandens varmekonsum. Hertil kommer, at flere fjernvarmekonsumere og selskaber peger på, at standardpriserne ikke længere afspejler virkeligheden.

Dansk Fjernvarme er derfor i gang med at undersøge, hvordan standardhus og -lejlighed bør defineres fremadrettet. Senest er Dansk Fjernvarme i samarbejde med Softværket ved at indsamle data på varmekonsum for et repræsentativt udsnit af medlemmerne for at få et bedre indblik i, hvordan varmekonsumet for selskabernes konsumere er i virkeligheden.

Udover at standardbegreberne anvendes som målestok for sammenligning over tid og på tværs af sektoren, bør niveauet også være repræsentativt i forhold til varmekonsumernes faktiske årlige betalinger. Dansk Fjernvarme er løbende i dialog med Forsyningstilsynet og vil drøfte mulighed for en eventuel ændring af definitionerne fremadrettet.

I den mellemliggende periode anvender Dansk Fjernvarme fortsat definitionen af standardhus i varmeprisstatistikken.

Selvom den vægtede fjernvarmepris fra august 2020 til 2021 er faldet er forventningen dog, at tendensen vil være en lidt anden næste gang Forsyningstilsynets prisstatistik bliver offentliggjort. Dette skyldes stigende energipriser på el og gas, som har påvirket og som også forventes fremover at påvirke fjernvarmepriserne i en opadgående retning. Forventningen er, at den vægtede varmepris vil ligge på et højere niveau i januar 2022 sammenlignet med 2021, men at stigningen ikke vil være voldsom.

Ved vurdering af prisudviklingen bør det desuden holdes for øje, at fjernvarmeselskaberne er i gang med at opfylde målene i klimaaftalen om at reducere sektorens CO₂-udledning. Den omstilling af produktionsteknologier mv. som målopfyldelsen indebærer, kræver store investeringer, som i en periode kan påvirke priserne i opadgående retning. De nyeste opgørelser viser, at andelen af vedvarende energi i fjernvarmesektoren i 2021 er oppe på 72 pct.

3 Ny kategorisering

Dansk Fjernvarme har i år valgt at lave nye grupperinger af selskaberne og har derfor kategoriseret selskaberne på ny. Formålet med kategoriseringen er at dele selskaberne op i nogle passende grupper, hvor det bliver lettere at vise, hvordan prisudviklingen er for selskaber med forskellige teknologier. Kategorierne skal

favne de produktionsteknologier, som selskaberne har. S sammensætningen af produktionsteknologier bliver dog fortsat mere nuanceret i takt med, at selskaberne omstiller til stadigt grønnere teknologier, og der kommer flere forskellige teknologiske muligheder til.

Dansk Fjernvarme vurderer, at energikilder som træflis, halm og træpiller fremover skal have særskilte kategorier. Derudover oprettes en kategori, der hedder 'Øvrig bioenergi', som dækker over biogas, haveparkaffald, træaffald, savsmuld mv.

Samtidig forventes både varmepumper og overskudsvarme at komme til at udgøre en større andel af varmeproduktionen fremadrettet, hvorfor der også oprettes særskilte kategorier til disse energikilder. Derudover oprettes kategorien 'Decentral VE', der dækker over energikilder som el til elkedel, samproduktion til køl og solvarme mv.

Derudover ønskes det at kunne følge prisudviklingen i de centrale fjernvarmenet og derfor beholdes kategorien 'Centrale'. Der laves desuden to særskilte kategorier for henholdsvis decentral kraftvarme affald og naturgas.

På baggrund af ovenstående følges prisudviklingen i følgende kategorier fremover:

- Træflis
- Halm
- Træpiller
- Øvrig bioenergi
- Overskudsvarme
- Varmepumper
- Centrale
- Decentral VE
- Decentral KV Gas
- Decentral KV Affald

Det bemærkes, at grupperne ovenfor ikke udgør lige store dele af fjernvarmesektoren. De enkelte gruppers betydning for fjernvarmeprisen kan anskueliggøres i forhold til antallet af selskaber og disses andel af varmesalget, jf. tabel 1.

Heraf fremgår det, at hovedparten (ca. 77,2 pct.) af varmesalget kommer fra grupperne Central, Decentral KV Affald og Naturgas, hvorfor fjernvarmeprisen i disse grupper har stor betydning for det samlede gennemsnit. Derudover har kategorien Træflis ligeledes en betydning på varmeprisen med en andel af varmesalget på 12,6 pct.

I tabel 1 ses ligeledes, at kategorierne Varmepumpe og Decentral VE udgør en mindre del af branchen. Derudover er der 18 selskaber, hvor det har vist sig svært

at tildele en kategori. Disse udgør 1,1 procent af varmesalget og vælges at udelades fra kategorisering grundet manglende datagrundlag.

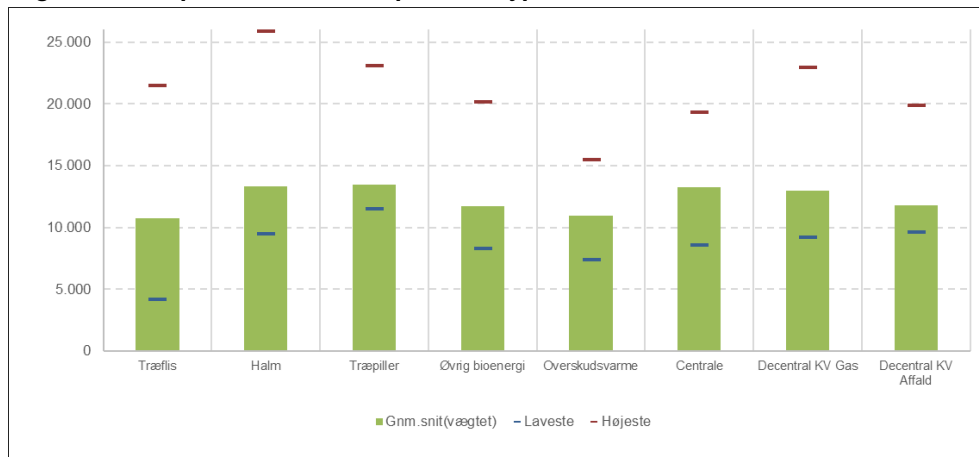
Tabel 1. Antal og andel af selskaber opdelt på værkstype

Gruppe	Antal selskaber	Andel af varmesalg	Gruppe	Antal selskaber	Andel af varmesalg
Træflis	94	12,6%	Varmepumpe	2	0,1%
Halm	64	5,2%	Central	51	56,4%
Træpiller	16	0,9%	Decentral VE	4	0,4%
Øvrig bioenergi	17	1,1%	Decentral KV Gas	90	8,8%
Overskudsvarme	12	1,5%	Decentral KV Affald	18	12,0%

Kilde: Fjernvarmeselskabernes indberetninger til prisetervisninger, Energistyrelsens energiproducenttælling og hjemmesider

For at få et mere detaljeret billede af de enkelte værkstyper opgøres den højeste, laveste og gennemsnitsprisen for hver gruppe, jf. figur 1. I figur 1 ses det, at den vægtede gennemsnitspris mellem grupperne ligger i intervallet 10.749-13.496. De højeste priser ligger mellem 15.482-25.893, mens de laveste ligger mellem 4.191-11.488.

Figur 1. Varmepriser 2020 fordelt på værkstyper

Kilde: Fjernvarmeselskabernes indberetninger til prisetervisninger, Energistyrelsens energiproducenttælling og hjemmesider

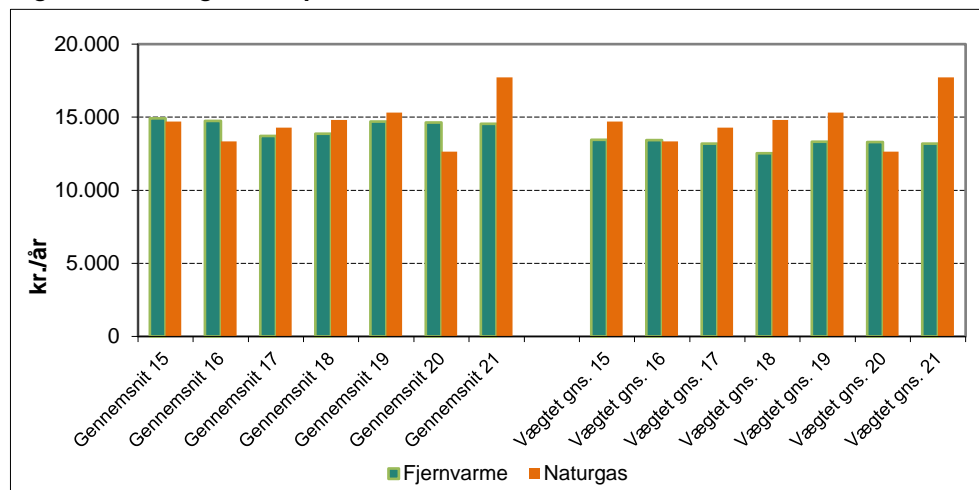
Note: Kategorierne Varmepumpe og Decentral VE udelades i denne figur grundet for få selskaber i disse kategorier på nuværende tidspunkt.

4 Fjernvarmeprisen sammenlignet med naturgasprisen og forbrugerprisindeks

Figur 2 viser udviklingen i de gennemsnitlige fjernvarme- og naturgaspriser (inkl. vedligehold) for et standardhus. Figuren viser både udviklingen for det vægtede gennemsnit og for det simple gennemsnit af sektorens priser. I sidstnævnte tages der ikke højde for selskabers størrelse.

Det fremgår, at den gennemsnitlige pris for opvarmning med fjernvarme i de fleste år har ligget under prisen for opvarmning med individuel naturgas. I 2021 ligger prisen på opvarmning med fjernvarme i august ligeledes lavere end naturgasprisen. Dog havde de stigende priser på naturgas ikke slået igennem på fjernvarmepriserne i august og samtidig også kun i mindre grad i naturgaspriserne. Det forventes derfor, at priserne på nuværende tidspunkt er en del højere for naturgas og også for fjernvarmen om end i mindre grad.

Figur 2. Udvikling i varmepriserne 2015-2021

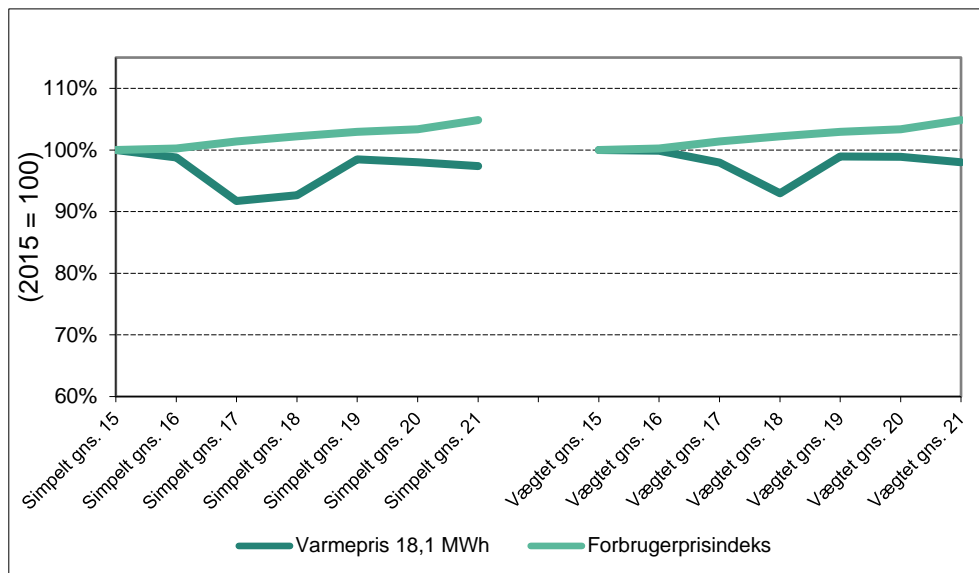

Kilde: Forsyningstilsynet naturgasstatistik og egne beregninger

I figur 3 nedenfor sammenlignes fjernvarmepriserne med forbrugerprisindekset. Fjernvarmepriserne har over den seneste 7-årige periode generelt set udviklet sig gunstigt for forbrugerne, og endda med et mindre fald over hele perioden både ved at betragte det simple og vægtede gennemsnit. Efter den begrænsede prisstigning i 2019, som i høj grad er forårsaget af grundbeløbets bortfald¹, har fjernvarmepriserne sidenhen været faldende. Fjernvarmepriserne har desuden udviklet sig langsommere end forbrugerprisindekset, jf. figur 3.

¹ I 2019 udløb grundbeløbsordningen, som indebar et elproduktionstilskud til de decentrale naturgasfyrede kraftvarmeværker, hvilket påvirkede en stor del af fjernvarmeselskaberne. Det medførte, at en række selskaber måtte hæve priserne i 2019.

Figur 3. Relativ udvikling i fjernvarmepris og forbrugerprisindeks 2015-21

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

5 Varmeprisen i konkurrence

Når priser for opvarmning af boliger sammenlignes, så kan der anvendes mange forskellige metoder, som ligeledes giver forskellige resultater. Udover en sammenligning af de aktuelle priser på brændsler, transport og moms, kan det også være relevant at medregne investerings- og vedligeholdelsesomkostninger.

Tabel 2 viser en sådan sammenligning for etablering af forskellige nye anlæg i eksisterende boliger.

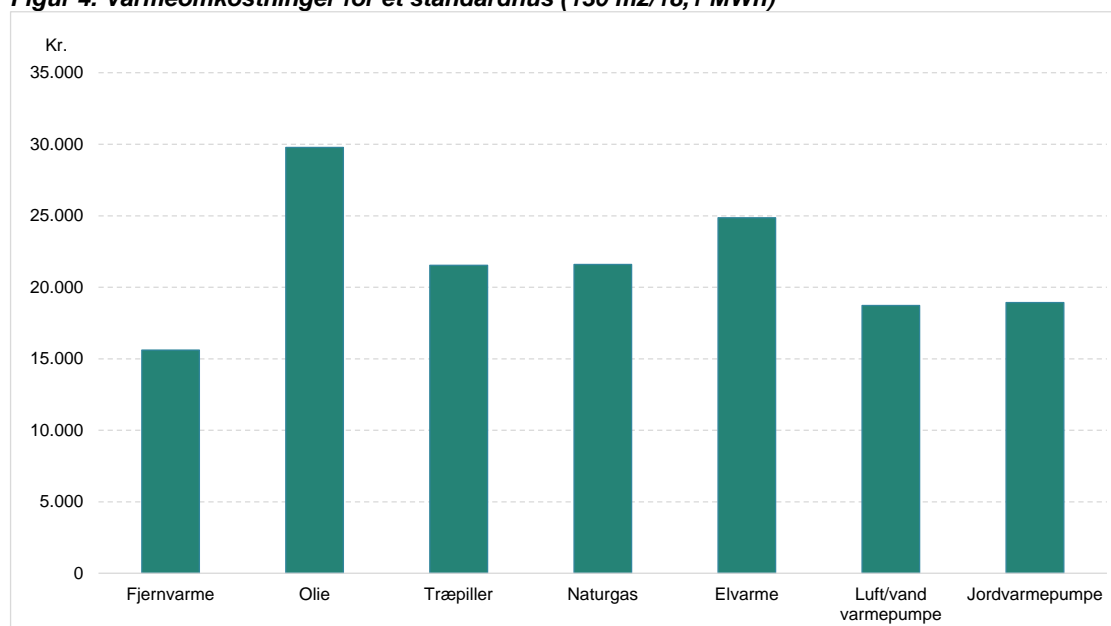
Tabel 2. Priser på forskellige opvarmningsformer inkl. vedligehold

Opvarmningsform	Investering kr.	Virkningsgrad %	Pris energi kr./kWh	Levetid år	Vedligehold (anslået) kr./år	Varmepris inkl. Investering og vedligehold (kr./år)
Fjernvarme	48.146	100%	0,70	25/50	454	15.610
Olie	52.150	92%	1,24	20	1.719	29.780
Træpiller	101.176	82%	0,50	20	3.484	21.545
Naturgas	54.944	97%	0,85	20	1.784	21.596
Elvarme	25.060	100%	1,29	30	224	24.860
Luft/vand varmepumpe	102.000	315%	1,29	16	2.900	18.723
Jordvarmepumpe	135.083	345%	1,29	20	2.675	18.926

Kilde: Teknologikatalog januar 2021, FSTS Prisstatistik, Energistyrelsens Pris- og Levetidskatalog for danske fjernvarmevirksomheder samt egne beregninger.

Heraf fremgår det, at fjernvarme prismæssigt ligger bedre end alternativer som naturgas, luft/vand varmepumper, jordvarmepumpe, træpiller, fyringsolie og elvarme jf. tabel 2 og figur 4.

Figur 4. Varmeomkostninger for et standardhus (130 m²/18,1 MWh)

Kilde: Teknologikatalog januar 2021, FSTS Prisstatistik, Energistyrelsens Pris- og Levetidskatalog for danske fjernvarmevirksomheder samt egne beregninger.

BILAG A: Baggrund og metode

Dansk Fjernvarme udarbejder en gang årligt en opgørelse over fjernvarmepriserne blandt fjernvarmeselskaberne. Fjernvarmepriserne opgøres for et standardhus på 130 m² med et varmeforbrug på 18,1 MWh årligt, og indeværende opgørelse er baseret på gældende priser per 3. august 2021, som de er anmeldt til Forsyningstilsynet.

I forhold til datagrundlaget skal der tages det forbehold, at priserne er de anmeldte og gældende varmepriser på opgørelsestidspunktet. I det omfang, at disse varmepriser er udtryk for særlige situationer (f.eks. forkortede regnskabsår, sæsonpriser, ekstraordinære prisjusteringer mm.) kan de afvige fra den reale årspris.

Standardhuset er valgt for at kunne sammenligne forskellige opvarmningsformer. Fjernvarmeprisen er typisk sammensat af en variabel varmepris, som opkræves pr. energienhed (MWh, GJ, kCal eller pr. m³ leveret fjernvarmevand), et effektbidrag (opkræves pr. m² i BBR, kW eller lign) og af en fast del (abonnement, målerleje mv.).

Det gælder ifølge den økonomiske regulering af fjernvarmeselskaberne, at tariffene skal være omkostningsægte, dvs. at den variable del af prisen skal afspejle de variable omkostninger, som selskaberne har til indkøb af energi, smøremidler, afgiftsbetaling osv. Den faste del af prisen skal tilsvarende afspejle de faste omkostninger, selskaberne har i form af husleje, personale, afskrivninger osv. Dette princip er valgt for at sikre, at kunden betaler for netop det, der leveres til den pågældende kunde.

Selv om fjernvarmesektoren er reguleret, er der ikke samme betingelser for alle typer fjernvarmeselskaber. Forskellighederne afspejles bl.a. i anvendelsen af brændsler, i afgiftsforholdene, i elproduktion og elproduktionstilskud, i forbrugertætheden, samt i værkets og nettets alder. Herudover har de historiske afskrivninger på anlæggene og driftsmæssige forhold i øvrigt, herunder eksempelvis organiseringen i det enkelte selskab, betydning. Forskellighederne medfører, at selskaber, der umiddelbart synes at være ens, kan have forskellige varmepriser.

I konkurrencen med alternative opvarmningsformer tages der udgangspunkt i anlæg, der så vidt muligt er sammenlignelige og realistiske ift. virkningsgrader, levetider, vedligeholdelsesomkostninger, mulighed for at dække boligens totale varmebehov, tilslutning mm.

Ved sammenligningen af alternative opvarmningsformer anvendes konkret investerings- og vedligeholdelsesomkostninger samt levetid mv. i Energinet og

Energistyrelsens teknologikatalog vedr. individuel opvarmning fra januar 2021 samt i Energistyrelsens Pris- og Levetidskatalog for danske fjernvarmevirksomheder. Dansk Fjernvarme anbefaler dog, at der i videst muligt omfang anvendes faktiske data ved prissammenligninger.

Priserne for naturgas og elektricitet er baseret på Forsyningstilsynets naturgasstatistik og elprisstatistik (gennemsnit for husholdninger de første tre kvartaler af 2020), og øvrige brændselspriser er estimeret på baggrund af tilgængelige kilder på internettet.

I sammenligningen tages der højde for, at varmeprisen pga. forskellige virkningsgrader afviger fra prisen på energien. Ligeledes tages der højde for forskelle i investerings- og vedligeholdelsesomkostninger ved at fordele disse over anlæggenes levetid. I beregningerne anvendes Finansministeriets samfundsøkonomiske diskonteringsrente på 3,5 pct.